

KARIN SCHOU

MUSIKTERAPI MED POSTOPERATIVE HJERTEPATIENTER

En Randomiseret Kontrolleret Klinisk Undersøgelse af Effekten af Guidet MusikAfspænding og MusikLytning på Angst, Smerte og Stemningsleje

Baggrund

Denne undersøgelse er den første kontrollerede randomiserede kliniske forskning, som er foretaget inden for første fase af rehabilitering efter en hjerteoperation og har undersøgt virkningen af en receptiv musikterapi metode. Forskellige former for aktive og receptive musikterapi metoder har vist signifikant større effekt end behandling med musikmedicin. Musiklytning og receptiv musikterapi (som 'Guided Imagery and Music') er foreslået at være gavnlig for patienter både før og efter hjerteoperation og i efterfølgende rehabilitering. Hensigten med den foreliggende undersøgelse var derfor at udforske både en musikterapi og en musikmedicin intervention. Det blev antaget, at Guidet Musik Afspænding, GMA, var potentielt gavnlig for postoperative hjertepatienter ved at befordre afspænding og støtte patienterne i at komme sig ved at tilbyde hvileperioder i form af lytning til beroligende musik som baggrund for en systematisk guidning af patienter i en kropslig afspænding.

Metode

Deltagere var 68 patienter (umiddelbart efter randomisering blev operation aflyst for fem af deltagerne), i alderen fra 40 – 80 år, som fik foretaget en hjerteklapoperation som enkelt procedure eller som led i en dobbelt procedure, der samtidigt omfattede en coronar bypass operation (CABG). Deltagerne blev tilfældigt fordelt i en af tre grupper: Guidet MusikAfspænding (GMA), MusikLytning (ML) eller en kontrolgruppe med planlagt hvile uden (No) Musik (NM). Deltagere i GMA og ML grupperne valgte deres foretrukne musikstil på baggrund af fire eksempler: (1) easy listening, (2) klassisk, (3) specialkomponeret (MusiCure) og (4) jazz. Deltagerne fik en session før deres operation og tre efter operationen, mens de stadig var indlagt på hjerte-lungekirurgisk afdeling. Hver session varede 35 minutter. Deltagernes selv-rapporterede i strukturerede spørgeskemaer deres oplevede angst, smerte og stemningsleje før og efter operation. Data blev desuden indsamlet vedrørende indlæggelsestid, deltagernes tilfredshed med indlæggelsen og deres indtag af smertestillende medicin. Deltagerne selv-rapporterede desuden hvilken betydning, de tillagde hvile/afspænding, musik og guidning. Derudover prioriterede deltagerne i GMA og ML grupperne, hvilke elementer i musik og guidning, der havde betydning for deres udbytte af hvilen/afspændingen.

Resultater

Resultaterne var vekslende, og der manglede statistisk signifikans ved sammenligning mellem grupperne på forskellige tidspunkter, hvor data blev indsamlet. Sammenlignende analyser (Linear Mixed-effects Models) fandt signifikante resultater i forskelle over tid. Under indlæggelsen rapporterede GMA gruppen betydningen af deres sessioner med et højere gennemsnit end de to andre grupper, ML og NM. Deltagerne i begge interventioner, GMA og ML, prioriterede 'melodi' og 'tempo' som afgørende elementer for deres valg af musikstil. Stemmekvalitet blev prioriteret højest for deltagernes udbytte af GMA interventionen. Drop-out fra undersøgelsen skyldtes til dels de postoperative vanskeligheder, som patienter oplevede ved at deltage (og give data) før og efter hvileperioder.

Konklusion

Patientudsnittet var relativt lille, hvilket reducerer den statistiske styrke. Alligevel viser resultaterne tendens til at støtte fund fra tidligere undersøgelser, som har involveret interventioner med

postoperative patienter. Fremtidig forskning kan vise, om GMA kan vise sig gavnlig for bredere populationer. GMA er non-invasiv, relativt økonomisk, og er en attraktiv og ikke-krævende behandlingsform for patienterne. Endelig kunne denne interventions potentiale overvejes som forebyggende behandling til at reducere de stressfaktorer, som kan føre til hjertesygdomme.